

МАКСИМ'ЯК Тарас,

магістрант 2 р. н. кафедри філософії історико-філософського факультету Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

УНІКАЛЬНІСТЬ ЦИФРОВОГО АВАТАРА В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Повсякчас людина прагнула відчувати свою унікальність і індивідуальність. Для цього вона майже все своє життя докладає значних зусиль, щоб бути упізнаваною і відрізнитись від інших. Проте, унікальність особистості не дорівнює цілковитій відірваності від колективного, адже якби привабливо не здавалося, що та чи інша людина сформувалась сама по собі, що вона не схожа на інших і є унікальним кристалом снігу, реальність така, що так чи інакше кожен з нас є набором досвідів інших людей, який комбінується в новій особистості. В кожній людині є фільм, який вразив в дитинстві, улюблений герой, на якого хотілося бути схожим, колега котрий більш успішний (чи навпаки, що також може бути об'єктом для наслідування). Ті чи інші риси, погляди на життя чи судження в більшій, чи меншій мірі, проте впливають на людину. Мікс з багатьох таких досвідів створює нову, бажано, унікальну особистість. Однак, тут варто уточнити, що далі будемо дещо розрізнявати відмінність та унікальність. До прикладу, відмінність не важко здобути, в невеликому колі осіб. Проте чим більше людей навколо, тим більше цих відмінностей. Для того, щоб, перевірити доречність тих чи інших набутих рис, між людьми постійно відбувається обмін «сигналами», на основі яких ми можемо зрозуміти ефективність та доречність тих чи інших рис. Наприклад, жарт який зустріли мовчанкою, це сигнал про недоречність в цьому колі осіб. Навряд чи людині захочеться ще раз відчути це гнітюче відчуття осудливих поглядів, тому повторно його виконувати не варто. Сенс це матиме хіба тоді, коли людина зажадає виділитися на загальному тлі колективного.

Інтернет як основний важіль сучасної комунікації стиснув світ до чорного прямокутника в кишені. На відстані декількох натисків перед людиною безмежний світ соціальних мереж, з мільярдами акаунтів користувачів, кожен з яких в більшій чи меншій мірі

намагається показати світу себе і свою унікальність. Проте в соціальних мережах в гру вступає дуже чітке й очевидне ранжування впливовості персонажів яке неможливо зустріти в реальному світі. Індекс популярності. Минули часи, коли він вимірювався виключно кількістю підписників чи лайками, ба більше в сьогоденному мейнстрімі соціальних мереж занадто велика кількість підписників в мільйони – це вже моветон. Проте мірило популярності в кількості, як основний важіль соцмереж все ж таки лишився.

Унікальність в сьогоденні вбачається в тому, що людині чи не вперше в історії став доступний інструмент ручного формування образу себе і своєї особистості в суспільстві. Не те щоб цей інструмент був недоступний раніше, просто він був доступний обмеженому колу осіб. Заможні люди замовляли написання творів про свої подвиги, картини в яких зображували їх в героїчних і фантастичних позах чи навіть замовне пліткарство. Проте, на це все потрібні були ресурси, ймовірно за все гроші. Ситуація сьогодення унікальна тим, що вона демократизувала цей процес. При наявності ідеї й сильного прагнення, людина в будь-яку мить може створити нову сторінку в обраній соціальній мережі і розпочинати формування своєї нової особистості. Навіть 2 роки тому, це було б значно складніше ніж сьогодні. Все ж таки, довелося б робити фотографії, відео і власноруч писати тексти. А для цього потрібен хист. Або знову ж таки, оплачувати роботу людей в кого цей хист кращий.

З виходом Штучного Інтелекту у вільний доступ, ще одна перепона пішла у минуле. Тепер варто дати лише йому завдання написати текст посту на задану тему, вказавши інтонацію, стиль та розмір тексту які він повинен враховувати. Наступним кроком, потрібно сформулювати нове фото в бажаній локації з уже наявних ваших фото. І третім кроком, запрограмувати програми викладати пости з певною періодичністю, щоб це було достатньо правдоподібно. Ось так, не виходячи з однієї кімнати, можна створити нову версію себе, про яку завжди мріяли. Або ж навпаки, створити абсолютно нову особистість в принципі, на основі з обраних існуючи. Так, до прикладу, можна вказати штучному інтелекту, щоб він писав текст в стилі конкретної людини, попередньо надавши йому тексти цієї людини для вивчення.

І хоч це цифрова версія людини, цифровий світ сьогодення впливає на світ реальний в тій же, якщо не більшій, мірі. Те що не так давно потребувало від людини реальних зусиль, сьогодні практично не має ніякої цінності. Для того, щоб сформувавши образ інтелектуала цьому дійсно потрібно було приділяти час, також спілкуватись з іншими людьми, щоб розширити своє коло в якому про людину дізнаються як про інтелектуально розвинуту. Тепер, можна піти іншим, швидшим шляхом.

Попереду людство чекає нова реальність, в якій питання міжособистісних відносин буде стояти все гостріше. Правильність трактування сигналів будуть піддаватись новим викликам, адже комунікація з цифровим аватаром і реальною людиною яку він представляє може разуче відрізнитись. Комунікація все більше переходить в режим онлайн і якщо в до ковідні часи можливість проведення онлайн зустрічі сприймалась як приємна розкіш, то зараз такою розкішшю стала офлайн (реальна) зустріч.

Однак, повернемося до вихідної точки наших розмірковувань та згадаємо про те, що існує унікальність, а є відмінність. На нашу думку, те, що наразі аватарам приписують в якості унікальності є не чим іншим, як спробою людини вирізнитися та стати відмінною з-поміж маси. А щодо унікальності, то вона геть не залежить від прагнень людини, зачепити своє існування за цифрову канву.

Список використаних джерел та літератури:

1. Shah M. The toxic impact of social media: Effects of social media in a daily life, Independently published, 2021. P. 82.